

З
С
К
Д
А
Г
А
С
С
А
Т
С
К

Р о б ъ р т

Robert van Gulik
THE CHINESE MAZE MURDERS

© 1952 by Robert van Gulik

© Книгоиздателска къща „Труд“, 1996 г.

© Ирина Васева, превод, 1996 г.

В а н Х ю л и к

ЗАГАДКА НА ЛАБИРИНТА

Превод от английски
Ирина Васева

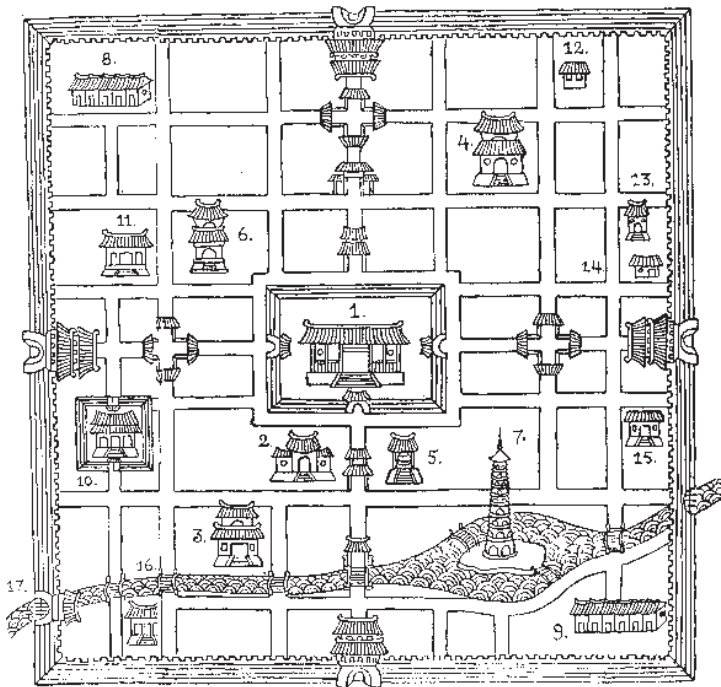
КНИЖНИЦА

КНЦ

trud

1 9 9 6

圖全坊櫛

18.

1. Съдилище	10. Къща на Шиен Моу
2. Храм на покровителя на града	11. Дом на генерал Дън
3. Храм на Конфуций	12. Винарна „Непресъхващ извор“
4. Храм на бога на войната	13. Скит „Трите съкровища“
5. Камбанария	14. Къща на госпожа Ли
6. Кула с барабана	15. Бивш дом на Ю
7. Пагода	16. Дом на Ю Ки
8. Северен квартал	17. Речна врата
9. Южен квартал	18. Лобно място

ПРЕДИСЛОВИЕ

След като през 1949 г. публикувах на английски език в Токио един китайски криминален роман със заглавие *Dee Goong An*, много хора ме помолиха и за други публикации от този род. За съжаление други нямаше или поне не се намираха лесно. Тогава реших, че може би няма да е безинтересно да се опитам сам да съчиня роман в стила на старите китайски разкази. Искаше ми се да докажа, че подобно произведение може да привлече интереса на съвременния читател дори повече, отколкото лошите преводи на всякакви романчета, с които бе затрупан книжният пазар в Япония и Китай. Така и стана. „Загадката на лабиринта“ излезе в превод на японски през 1951 г., след това и на китайски, направен от мен самия, и се посрещна благоприятно. Впоследствие романът бе приет добре и на Запад.

В послеслова са изброени някои извори, от които съм черпил. Придържал съм се към китайската традиция в едновременното преплитане на няколко криминални интриги, в заглавията на главите с две успоредни линии в тях, в краткото въведение, което загатва за основните събития в книгата. Навсякъде съм се опитвал, доколкото мога, да пресъздам атмосферата на стария Китай.

Хага, пролетта на 1956 г.

Робърт ван Хюлик

ДЕЙСТВАЩИ

ЛИЦА

*В Китай фамилното име (изписано тук с главни букви)
винаги предшества собственото*

ДИ Жаңие

новоназначен съдия на граничния окръг Ланфан

ХУН Лън, МА Жун, ТАО Ган и ЦЯЮ Тай
помощници на съдията

ДЪН Хуо

генерал в оставка

ДЪН Йи

негов единствен син, кандидат за литературните изпити

У Фан

*син на командира У, кандидат за литературните изпити
и художник-любител*

Госпожа Ю

вдовица на починалия в Ланфан губернатор Ю Шушан

Ю Ю

по-голям син на губернатора от предишен брак

Ю Шъ

син на госпожа Ю

ФЪН

бивш ковач, началник на стражата при съдилището

БЯЛ ОРИДЕЯ ЧЕНА ОРИДЕЯ

негови дъщери

ШИН Му

местен тиран, узурпирал властта в Ланфан

ОРОЛАКЧИ

*уйгурски вожд, чието истинско име е княз Улджин -
„Представителен“*

Учпег ЖЕРАВОВА РОБА

стар отиелник

ГЛАВА I

Странна среща при езерото с лотосите; покушение срещу съдията Ди по пътя му към Ланфан

При настоящата славна-пре-славна династия Мин, ерата на император Юнлъ, всички се радват на мир, земята ражда в изобилие, няма засухи и наводнения, хората живеят в благоденствие и доволство. Това щастие дължим изцяло на августейшите достойнства на негово величество императора. Естествено, в тези бла-жени години на спокойствие престъпността почти е изчез-нала и настоящето предлага крайно оскъден материал за изучаване на престъпните деяния и начините за тяхното изобличаване. Затова не в съвременето, а в миналото трябва да търсим истории за загадъчни злодейства и изумител-ното им разкриване от прозорливи магистрати.

И понеже разполагам със свободно време, мога да се отдам на любимите си проучвания и старателно издиравам из древни, потънали в прах архиви документи за нашумели навремето криминални дела, вслушвам се в приказките на приятели и познати, когато се съберем в чайната и стане дума за поразителни престъпления, разкрити от прочутите съдии на миналото.

Оня ден привечер излязох на разходка из Западната гра-дина, за да се полюбувам на цъфналите лотоси. Минах по мраморния мост до островчето в средата на лотосовото езерце и съзрях свободна маса в единия ъгъл на терасата.

Отпивах от чая си, чоплех сушени пълешови семки и се наслаждавах на прекрасното езеро, цялото в лотосов цвят. Наблюдавах пъстрата тълпа и както често правя, се забав-лявах, опитвайки се да отгатна по вида на минувачите кой какъв е и от какво семейство произхожда.

По някое време зърнах две невероятно красиви девойки, които отминаха хванати за ръце. Приличаха си много, от

пръв поглед си личеше, че са сестри. Но по характер явно бяха съвсем различни. По-младата бе весела и жизнерадостна и непрекъснато бърбеше. Голямата бе нейна противоположност – сдържана и свенлива. На лицето ѝ бе изписана дълбока умисленост и бях сигурен, че таи в себе си някаква покъртителна житейска драма.

Когато двете девойки се скриха сред тълпата, забелязах, че подире им върви възрастна жена. Тя се подпираше на бастун и ситнеше, накуцвайки, сякаш решена на всяка цена да задмине момичетата. Реших, че е гувернантката им. Но когато минаваше покрай терасата, прочетох по лицето ѝ такава похотлива злост, че на часа обърнах очи към красива млада двойка, която се задаваше в този миг.

Младежът носеше шапка на кандидат за литературните изпити, а момичето, скромно облечено, имаше вид на домакиня. Вървяха на разстояние един от друг, но по нежните погледи, които си разменяха, ставаше ясно, че не са си безразлични. По потайния им вид реших, че са влюбени. На минаване покрай мен момичето понечи да хване младежа за ръка, но той побърза да се отдръпне и смръщено поклати глава.

Обърнах безцелно поглед към събралите се на терасата гости и съзрях един възпылен спретнат мъж, седнал като мен сам на маса. Имаше приятно валчесто лице и реших, че е заможен земевладелец. Видя ми се от приказливите и побързах да отклоня очи от него, за да не приеме погледа ми като покана за запознанство. Предпочитах да остана насаме с мислите си, още повече че в очите му зърнах особен блясък, който ме накара да бъда нашрек. Стори ме се, че човек с подобен леден пресметлив поглед – пълна противоположност на дружелюбното му лице – вероятно е в състояние подробно да обмисли и да извърши някакво злодеяние.

След малко забелязах възрастен господин с дълга бяла брада бавно да пристъпва към терасата. Бе загърнат в кафява роба с широки ръкави, подшити с черно кадифе, на главата си носеше висока черна шапчица. Макар да нямаше отличителните белези на сановник, видът му се хвърляше на очи. Поспря се, облеган на извитата си тояга, и заоглежда с пронизителни очи изпод рунтави бели вежди гъмжащата от хора тераса.

Човек на такава достолепна възраст не бива да стои прав и аз побързах да стана и да поканя новодошлия на масата си. Той прие със съдържан поклон. Докато пиехме чая и си разменяхме обичайните учтиви реплики, разбрах, че мъжът се казва Ди и че на младини е бил префект.

Скоро поведохме приятен разговор. Гостът ми се оказа човек начетен, с изискан вкус и времето потече неусетно в приказки за литература, за проза и поезия, като между-временно хвърляхме по някой поглед и към веселата тълпа, стичаща се по крайбрежния булевард. Гостът ми говореше с акцента, характерен за провинция Шанси. Затова го попитах в един промеждутък дали случайно семейството му не е свързано със стария род Ди от Тайюан, столицата на провинция Шанси, чийто блестящ представител преди векове, по времето на династия Тан, е бил великият държавник Ди Жендзие.

Очите на достопочтения старец припламнаха и той подръпна дългата си брада.

– Да! – възкликна той. – Семейството ми действително е клон от същия род Ди, от който произхожда и великият съдия Ди, и аз съм много горд, че той е сред моите предци. Но понякога този факт ме дразни до болка. Почти няма случай да вляза в гостилница, за да хапна купичка ориз или да пийна чашка чай някъде, без да чуя наоколо да се разправят истории за прославения ми прадед. Вярно, че, в общи линии, историите за блестящите дела на Ди Жендзие като председател на императорското Столично съдилище отговарят на истината, а и фактите могат да се проверят в официалните летописи на династия Тан. Но много често невежи люде разпространяват какви ли не измислици за ранните години от попрището на Ди Жендзие, докато още е служил като окръжен съдия из различни провинции. А той се прочува именно тогава, като разкрива десетки загадъчни престъпления. Достоверният разказ за тези случаи благоговейно се предава в моя род от поколение на поколение. Възмущават ме и ме дразнят небивалиците, които се разправят из чайните, и често се случва да оставя всичко на масата и да си тръгна.

Старецът поклати глава и ядосано удари с тоягата си по плочника. Бях безкрайно зарадван, че гостенинът ми наис-